Національний технічний університет України «КПІ ім. Ігоря Сікорського» Факультет Інформатики та Обчислювальної Техніки Кафедра інформаційних систем та технологій

Лабораторна робота №3

з дисципліни «Програмування мікропроцесорних систем»

на тему

«Програмування мікропроцесорних систем. Робота з аналоговими датчиками»

Виконав:

студент групи ІП-11

Дякунчак I.

Викладач:

доц. Голубєв Л. П.

Зміст

Зміст	2
1. Постановка задачі	3
2. Виконання	4
3. Контрольні питання	6
4. Висновок	8
5. Додатки	8
• • • •	

1. Постановка задачі

Мета: ознайомити студентів методам перетворення аналогових величин в цифрові значення, які можуть бути проаналізовані мікроконтролером Arduino.

Завдання до роботи:

В кожній з робіт потрібно розробити схеми та заставити її працювати за правилами, що викладені в задачах. До кожної із задач у звіті повинні бути намальовані відповідні схеми! Всюди n=70 — номер варіанту. Тексти програм записати у зошит.

Усі завдання виконувати з допомогою інтернет-сервісу Tinkercad (n – номер варіанта).

Задача №1. Робота з потенціометром.

Створити проект (електронну схему і написати програмний код) в якому при повороті ручки потенціометра, якщо його значення знаходиться в діапазоні від n*20 до n*40 загорявся б червоний світлодіод. Значення потенціометра має постійно видаватися в монітор послідовного порту. При введенні в моніторі послідовного порту числа n повинен включатися режим миготіння світлодіоду в цьому діапазоні.

Задача №2. Робота з датчиком температури.

Створити проект (електронну схему і написати програмний код) електронного термометра, який видавав би значення температури в град. Цельсія і Фарінгейта в монітор послідовного порту через проміжок часу рівний n*50 (задавши його за допомогою функції millis ()).

Задача №3. Робота з фоторезистором.

Створити проект (електронну схему та написати програмний код) світильника, що складається з 3-х білих світлодіодів. Він повинен працювати у двох режимах: 1- ступеневий та 2 -плавний (режим задається у моніторі послідовного порту).

- 1. Світильник працює на трьох рівнях (low=(350-n*2), middle, high=(700+n*4)). Якщо освітленість менше low горять усі 3 світлодіоди, якщо від low до middle 2, якщо від middle до high 1, якщо більше high світлодіоди вимкнено.
- 2. Світильник працює плавно: при зменшенні освітленості збільшується яскравість усіх світлодіодів, а при збільшенні зменшується (за допомогою ШІМ).

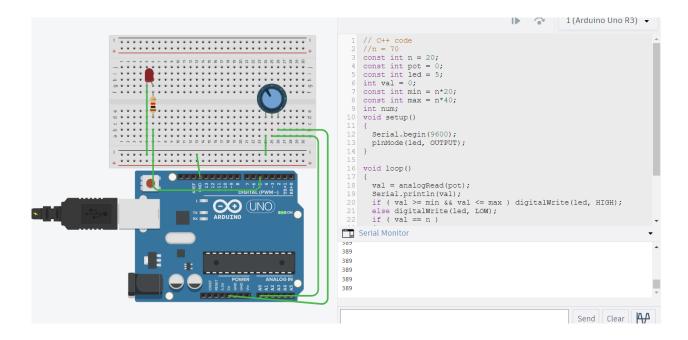
Використайте функції map(), та constrain().

Кнопка керує світильником (вкл./викл.).

<u>Інформація про освітленість видається у моніторі послідовного</u>
порту.

2. Виконання

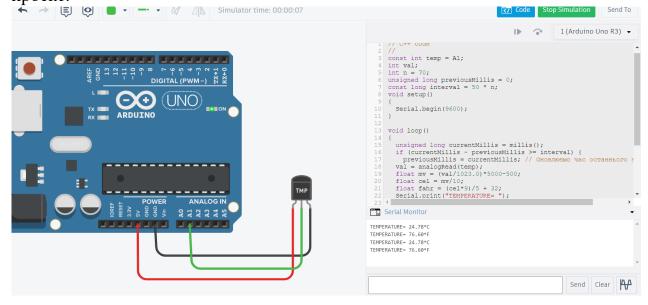
Спочатку потрібно було створити перший проект, суть якого полягає в тому, що при повороті ручки потенціометра, якщо його значення знаходиться в діапазоні від n*20 до n*40 загорявся б червоний світлодіод, код та знімки екрану з ввімкненим та вимкненим світлодіодом наведені нижче:

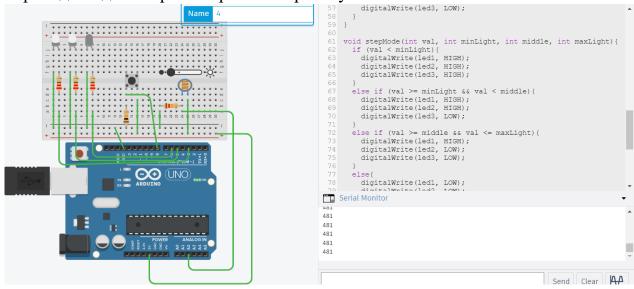
```
//n = 70
const int n = 20;
                                         const int pot = 0;
const int led = 5;
                                         int val = 0;
const int min = n*20;
                                          const int max = n*40;
                                      10 void setup()
                                          Serial.begin(9600);
pinMode(led, OUTPUT);
                                     16 void loop()
17 {
                                            val = analogRead(pot);
                                            Serial.println(val);
                                            if ( val >= min && val <= max ) digitalWrite(led, HIGH); else digitalWrite(led, LOW);
ARDUINO UNO
                                    Serial Monitor
                                    471
                                    471
                                    471
                                                                                                    Send Clear AA
```

Як бачимо, усе працює, отже можна переходити до створення другого проекту, в якому монітор послідовного порту видавав би значення температури в град. Цельсія і Фарінгейта.

Результати роботи наведено на знімку екрану нижче, повний код програми можна знайти у додатках, також там знаходиться і посилання на проект.

Як бачимо на моніторі послідовного порту, усе працю ϵ , отже можна переходити до створення третього проекту.

3. Контрольні питання

- I. Чим відрізняються аналогові та цифрові сигнали? Аналогові сигнали безперервні сигнали, що можуть набувати будьякого значення в певному діапазоні; цифрові сигнали дискретні, що можуть приймати лише визначені значення (зазвичай 0 і 1).
- 2. Що означає термін «оцифровування» аналогового сигналу? Оцифровування аналогового сигналу — це процес перетворення безперервного сигналу в дискретний, який виконується шляхом вимірювання його значення в певні моменти часу.
- 3. З якими числами «спілкуються» аналогові входи Arduino? Аналогові входи Arduino "спілкуються" з цілими числами в інтервалі від 0 до 1023, відповідно до 10-бітного розділення (0-5 В).
- 4. Чи є в Arduino аналогові виходи? Як імітується в Arduino аналоговий вихід?
- B Arduino немає справжніх аналогових виходів; аналоговий вихід імітується методом ШІМ через функцію analogWrite().
- 5. Що таке потенціометр? Як підключити потенціометр в Arduino?

Потенціометр — це змінний резистор, що дозволяє коригувати опір, змінюючи положення рухомого контакту. Підключається до Arduino з трьома виводами: VCC, GND, і аналоговий вихід.

6. Як програма на Arduino спілкується з комп'ютером через послідовний порт?

Програма на Arduino спілкується з комп'ютером через послідовний порт за допомогою функцій бібліотеки Serial, що дозволяють передавати та приймати дані.

- 7. Для чого потрібна функція Serial.begin()? Що за аргумент вона використовує?
- Функція Serial.begin() ініціалізує послідовний порт для зв'язку. Аргументом є швидкість передачі даних у бодах (наприклад, 9600).
- 8. Що таке бод?
- Бод це одиниця вимірювання швидкості передачі даних, що вказує кількість символів або бітів, що передаються за секунду.
- 9. Для чого потрібна функція Serial.print()?Що за аргумент вона використовує?
- Функція Serial.print() використовується для відправки даних через послідовний порт. Аргументом може бути будь-яке значення, яке потрібно передати (рядки, цілі числа тощо).
- 10. Яка різниця у функціях Serial.print() та Serial.println()?
- Pізниця між Serial.print() і Serial.println() в тому, що друга додає символ переведення рядка, закінчуючи вивід новим рядком.
- 11. Що таке резистивний дільник напруги?
- Резистивний дільник напруги це проста схема, що складається з двох резисторів, що поділяє вхідну напругу на пропорційно меншу вихідну.
- 12. Як використовується резистивний дільник напруги при роботі із фоторезистором?
- При роботі з фоторезистором резистивний дільник напруги використовується для перетворення зміни опору фоторезистора в аналогове напруження, яке можна виміряти Arduino.
- 13. Навіщо потрібна функція тар()? Як вона працює?
- Функція map() перетворює одні числові значення в інші, зі зміною діапазону. Наприклад, може перетворювати значення з 0-1023 в 0-255.
- 14. Навіщо потрібна функція constrain ()? Як вона працює?
- Функція constrain() обмежує значення в заданому діапазоні. Вона приймає три аргументи: значення, мінімум і максимум. Значення буде обмежене, якщо виходить за ці межі.

4. Висновок

У даній лабораторній роботі я познайомилась з методами перетворення аналогових величин в цифрові значення, які можуть бути проаналізовані мікроконтролером Arduino. В процесі виконання я створила 3 проекти з використанням потенціометра, датчика температури та фоторезистора. Усі результати наведені на знімках екрану вище, код програми та посилання на сам проект

5. Додатки

Посилання на перший проект: https://www.tinkercad.com/things/dssT4s8FURW-lab31

Код проекту:

```
const int n = 20;
const int pot = 0;
const int led = 5;
int val = 0;
const int min = n*20;
const int max = n*40;
int num:
void setup()
 Serial.begin(9600);
 pinMode(led, OUTPUT);
void loop()
 val = analogRead(pot);
 Serial.println(val);
 if (val \geq = \min \&\& \text{ val} \leq \max) digitalWrite(led, HIGH);
 else digitalWrite(led, LOW);
 if (val == n)
```

```
{
  digitalWrite(led, HIGH);
  delay(1000);
  digitalWrite(led, LOW);
  delay(1000);
}
```

Посилання на другий проект:

Код проекту: https://www.tinkercad.com/things/jOr0cuufzuW-lab32

```
const int temp = A1;
int val;
int n = 70;
unsigned long previous Millis = 0;
const long interval = 50 * n;
void setup()
 Serial.begin(9600);
void loop()
 unsigned long currentMillis = millis();
 if (currentMillis - previousMillis >= interval) {
  previousMillis = currentMillis; // Оновлюємо час останнього зчитування
 val = analogRead(temp);
 float mv = (val/1023.0)*5000-500;
 float cel = mv/10;
 float fahr = (cel*9)/5 + 32;
 Serial.print("TEMPERATURE= ");
 Serial.print(cel);
 Serial.print("*C");
 Serial.println();
```

```
Serial.print("TEMPERATURE= ");
Serial.print(fahr);
Serial.print("*F");
Serial.println();
}
```

Посилання на третій проект :

Код проекту: https://www.tinkercad.com/things/9i24R4StTfr-lab33

```
const int light = 2;
const int btn = 8;
const int led1 = 3;
const int led2 = 5;
const int led3 = 6;
int val = 0;
const int n = 70;
int maxLight = 700+n*4;//980
int minLight = 350-n*2;//210
int mode;
int middle;
boolean lastButton = LOW;
boolean currentButton = LOW;
boolean ledOn = false;
void setup()
 Serial.begin(9600);
 pinMode(led1, OUTPUT);
 pinMode(led2, OUTPUT);
 pinMode(led3, OUTPUT);
void loop()
```

```
if (Serial.available() > 0) {
  mode = Serial.parseInt();
  Serial.print("Mode = ");
  Serial.println(mode);
 currentButton = debounce(lastButton);
 if (lastButton == LOW && currentButton == HIGH)
  ledOn = !ledOn;
 lastButton = currentButton;
 if (ledOn)
  val = analogRead(light);
  Serial.println(val);
      middle = (maxLight + minLight)/2;
  switch(mode){
   case 1:
   stepMode(val, minLight, middle, maxLight);
   break;
   case 2:
   smoothMode(val);
   break;
 else
  digitalWrite(led1, LOW);
  digitalWrite(led2, LOW);
  digitalWrite(led3, LOW);
void stepMode(int val, int minLight, int middle, int maxLight){
```

```
if (val < minLight){</pre>
  digitalWrite(led1, HIGH);
  digitalWrite(led2, HIGH);
  digitalWrite(led3, HIGH);
 else if (val \ge minLight && val \le middle)
  digitalWrite(led1, HIGH);
  digitalWrite(led2, HIGH);
  digitalWrite(led3, LOW);
 else if (val >= middle && val <= maxLight){
  digitalWrite(led1, HIGH);
  digitalWrite(led2, LOW);
  digitalWrite(led3, LOW);
 else{
  digitalWrite(led1, LOW);
  digitalWrite(led2, LOW);
  digitalWrite(led3, LOW);
void smoothMode(int val){
 val = map(val, 64, 982, 255, 0);
 analogWrite(led1, val);
 analogWrite(led2, val);
 analogWrite(led3, val);
boolean debounce (boolean last)
 boolean current = digitalRead(btn);
 if (last != current) delay(3);
 current = digitalRead(btn);
 return current;
```